

Posudek oponenta bakalářské práce
Českoslovenští emigranti v amerických ozbrojených silách za 2. světové války
Prokop Štěpánek

Přiznám se, že bezprostředně po přečtení názvu předkládané bakalářské práce jsem se nechal ovládnout skepsí, ba předsudky, jak bude práce vypadat, a hlavně, z čeho bude čerpat. Nepředpokládal jsem, že by se autor rozjel do Spojených států a podnikl náročný výzkum v tamních archivech, aby odhalil dávno zapomenutá jména a dokázal k nim přiřadit československý původ. Očekával jsem kompilaci již publikovaného v kombinaci s využíváním primárně webových zdrojů. Z velké části jsem se mylil.

P. Štěpánek se skutečně pokusil o vlastní průzkum a na základě česky (a slovensky) znějících jmen vytipoval několik desítek jednotlivců, kteří za druhé světové války bojovali v americké armádě. Následně se snažil dovědět se o nich více kontaktováním amerických úřadů a potažmo i potomků oněch vytipovaných mužů. Nakolik americké úřady znám, nepřekvapuje mne, že (jak sám autor hned v úvodu konstatuje) se setkal s ignorováním, ba posměchem, očekával bych dokonce i svým způsobem pohrdání. Autorovi slouží ke cti, že se tím nenechal odradit a v několika málo případech se ke zdrojům dostal – zvláště v případě podplukovníka Konopa, který je z uvedených postavou jistě nejzajímavější, jakkoli barvitě a dobrodružné osudy měli i ti ostatní.

Předkládaná práce má v zásadě čtyři části. Tou první je nástin účasti USA ve druhé světové válce s důrazem na hlavní události (počínaje hospodářskou krizí) a bitvy, počínaje přepadem Pearl Harboru a boji ve východní Asii konče. Že těžil především z domácí literatury a titulů dostupných na webu, netřeba autorovi vyčítat, nejde o gros jeho práce, jen o jakýsi úvod do problematiky. Ta je následně uvozena statí (za svěbytnou kapitolu bych tento krátký text nepovažoval) o emigraci z českých zemí za oceán. A poté už dostávají prostor ony další tři části, tři biogramy vojáků československého původu. Korektně spíš česko-slovensko-rusínského, abychom nekřivdili seržantu Michaelovi Strankovi a jeho předkům. Biogramy mají víceméně shodnou strukturu – autor představuje původ a dospívání svých hrdinů, jejich vstup do armády, výcvik a účast v bojích druhé světové války. Kapitán Otto Masny bojoval ve Francii a v belgických Ardenách, kde upadl do zajetí a dostal se do německého zajateckého tábora, z něž za velmi dobrodružných okolností uprchl. Na stejných místech bojoval také podplukovník Matt Konop, jenž se ale na rozdíl od kolegy probojoval až do Československa a podílel se na osvobození jeho západní části, čímž se (jaká to náhoda) zapsal i do regionálních dějin Plzeňska. Mnohem exotičtějšími destinacemi si prošel seržant Michael Strank, jenž za Spojené státy válčil na několika místech v Tichomoří. Skvělé je, že jejich osudy jsou zachyceny i narativními prameny, Konop si dokonce vedl deník, který by měl být v dohledné době vydán. Autor se tak mohl opřít o autentické zdroje a jejich interpretace se mu podařila čtivým, svižným stylem.

Nakolik se P. Štěpánek dokázal vyvarovat faktografických pochybení, nedokážu bohužel posoudit, jelikož dějinám 20. století se nevěnuji – to ponechávám na vedoucím bakalářské práce. Oceňuji však výběr tématu i formu jeho podání. V neposlední řadě gratuluji autorově mamince coby jazykové lektorce synovy bakalářské práce, dílo se jí skutečně zdařilo, lingvisticky prakticky není co vytknout.

Předkládanou bakalářskou práci velmi rád doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako **výbornou**.